

מכתב גלוי למעשה אלונים

לח' מולא כהן

ולכל חברי קיבוץ אלונים

שלום רב,

הרצון לכתוב להם מיכתב זה עלה בי כשקראתי את הכותרת: „נהגי משאיות בכו כילדים“.

סופר שם על נהג, ששילם 72 אלף לירות לרכישת משאית של „אוטוקרס“, ואינו מקבל אותה. בייאושו הוא חנק את כוונת-הנכסים. נהגים אחרים שהיו במקום פרצו בבכי. כולם הפסידו את כל כספם ואת מקור פרנסתם. כי בפשיטת-הרגל הגדולה, אין הם אפילו בעלי זכויות מועדפות.

קראתי את הדברים, תיאורתי לי את מצבם הנפשי והחומרי של נהגים מיסכנים אלה — ולפתע חשבתי עליכם.

אתם קיבלתם מידי מר שובינסקי הנדיב תרומה בסך 100 אלף לירות. אני רוצה להתעלם, כרגע, מן הרקע התמוה של תרומה זו. מן העובדה שהדבר קרה כאשר שר-התחבורה היה איש אחדות-העבודה, אליה שייכים הקיבוץ המאוחד וקיבוצים. מן החששות הכבדים המתעוררים ממילא בעיקר בות קירבה זו.

ברצוני לצאת מן החנחה שהתרומה היתה כשרה בהחלט, לפחות בעיניי כס, ושקיבלתם אותה בתום-לב, כדי לבנות בריכה שבוודאי מגיעה לכם.

השאלה היא: מה אתם חושבים עכשיו, היום? כיום אתם יודעים שהכסף הזה נגזל מן המיפעל, כשמצבו כבר היה בכי

נהגי משאיות בכו כילדים

זכור מועצת פועלי אשדוד מר רמי סת

רע. למעשה נגזל הכסף מאותם נהגים אומללים — פועלים פשוטים, אנשי עמל, שהפסידו במכה אחת את כל-יציבותם.

האם ירשה לכם מצפונכם, לשובת בחיבוק-ידיים, ליחנות מפירות הכסף הזה, ביודעכם ממי הוא נלקח, ולאילו סבל הוא גורם? האם ילדיכם ירחצו בבריכה זו ברוח עליוה, בשעה שילדיו של אותו נהג חיים באווירה של ייאוש?

מבחינה פורמלית אין שום חובה חלה עליכם. קיבלתם תרומה. איש אינו יכול לתבוע אותה בחזרה.

מבחינה פורמלית, גם אין אותם נהגים זכאים לשום תרופה מיוחדת. אין להם יותר זכויות מאשר לשאר הנושים, שהתמוטטות „אוטוקרס“ הביאה עליהם אסון.

אבל אתם, אנשי קיבוץ, שהנכם סמל האידיאליזם בעיני רבים וטובים במדינה, המבקשים לקבוע סטנדרט מוסרי אחר מכפי שנהוג בעיר הקפיטליסטית — בשבילכם אין הצד הפורמלי יכול וצריך לקבוע. מטרת מכתבי זה הוא להציע לכם הצעה פשוטה. ליתר דיוק, להגיש לכם רעיון, שבוודאי יתקבל על לבכם מעצמו:

לא לחברת „אוטוקרס“, שם הוא ייעלם בחבית ללא תחתית, אלא לנהגים המיסכנים.

מאה אלף לירות יכולות לפצות אחד או שניים מהם. להחזיר להם את פרנסתם. זה לא יביא ישועה לעולם. אבל זה יביא ישועה לשתי משפחות — וגם לשמה של התנועה הקיבוצית.

תוכלו לבחור בנהגים לפי הגרלה, או לפי הנסיבות האישיות של הסובלים. כך או אחרת, עצם המעשה יביא כבוד לקיבוצים, לתנועתכם ולהתיישבות העובדת כולה.

בברכה,

רמי סת

בהרי ירושלים — ללא רוח חיים. השמועה ידעה לספר כי בדרגים על-יונים הוחלט שלא לגלות דבר על מותו של מייקל רוהן, כדי לא לסבך את ישראל בשערוריה בינלאומית גוססת.

מה היה מקורן של שמועות אלה? מה היתה מידת האמת שבהן? בבית-החולים לחולי-נפש בבאריעקב, לא ידע איש לספר מה עלה בגורלו של מצית המקדש. עובדת חדרי-האוכל נזכרה: „שמעתי שהוא ברח ומת. אבל זה היה מזמן“. מהנהלת בית החולים סרבו למי-סוד דבר ללא אישור דובר משרד-הבריאות. (המשך בעמוד 26)

חורי סוגרים ובריה. הוא נמצא בלתי אחר-ראי למעשיו, נשלח לאישפוז פסיכיאטרי. מבית-החולים באריעקב, בו אושפז, הצ' לית מייקל רוהן לברוח. למרות שהופקד עליו שומר מיוחד. לפני שהספיק להסי' תבן בהצתה חדשה, נתפס והוגדר כ„חור“ לה מסוכן ביותר“ נשלח לבית החולים לחולי נפש במצודת עכו העתיקה. מאז לא שמע עליו איש.

„אין תגובה! אין תגובה!“ השי' בוע חור מייקל רוהן לחדשות. מפה לא-זן עברה השמועה כי מייקל רוהן הצליח שוב להימלט. הוא נמצא. לדברי השמועה, רק אחרי מיספר ימים, במערה עזובה

במדינה

יחסי חוץ

דס ואש

בנגלה דש?

דוברי המדינה רגילים לטעון כי ישראל טובה ממדינות אחרות. מדינות הגויים קובעות עמדה לפי האינטרס המדיני ה-קר, ואילו ישראל קובעת עמדה על פי עקרונות מוסריים.

גישת ישראל לפרשת בנגלה דש מור-כחה כי ממשלת ישראל אינה נוהגת לא לפי אינטרס ולא לפי עקרונ מוסרי.

הצד המדיני. מבחינת האינטרס ה-מדיני, היתה פרשת בנגלה דש הזדמנות זרה לישראל לצבור הון פוליטי.

אין לה מה להפסיד, כי פאקיסטאן היתה ותהיה תמיד עוינת לישראל, מכיוון ש-היא משולבת במערך המוסלמי-ערבי.

קצינים פאקיסטאניים מעורבים בסיכסוך במרחב, הדרכו לא מכבר את צבא ירדן. לעומת זאת, זוהי השעה לרכוש את ידירותה של מדינה חדשה, שקיומה מוב-טח לגמרי בנסיבות הקיימות. ישראל יכ-לה להיות המדינה השנייה בעולם, אחרי

הודו, המכירה בקהיליה החדשה (ראה קריעות בנייני). הזוקקה ברגע זה לכל קורטוב של הכרה.

זוהי הזדמנות מיוחדת. מכיוון ששום מדינה אחרת, שיש לה קשרים עם פא-קיסטאן, אינה יכולה לעשות זאת.

תוך כדי כך יכלה ישראל להתקרב ל-הודו, השומרת מאז ומעולם על נייטר-ליות עוינת לישראל. שניו יחסה של נירדלהי יכול היה להיות הישג מדיני חשוב ביותר.

ונוסף על כל אלה: בעזרת צעד כזה, יכלה ישראל לצעוד צעד קטן לקראת איחוי הקרע עם ברית-המועצות.

הצד המוסרי. מבחינה מוסרית, ה-עניין ברור עוד הרבה יותר.

מאז השואה היהודית, לא היתה שואה כמו זו שהתחוללה בפאקיסטאן המיוחדת. עוצמת מעשי-ההוועה של חיילי המערב מתבטאת בעובדה הפשוטה כי למעלה מ-עשרה מיליון נפש נטשו את בתיהם. בר-חו להודו, הסתכנו במוות מרעב וממחלות.

איש אינו יודע אם מיספר הטבחיים, במסע-הדיכוי המחריד של חיילי המערב, מגיע לאלפים, לרבבות או למאות אלפים. ההערכות שונות. אך ברור שהיה כאן מסע שגבל עם רצח-עם.

עובדה זו, נוסף על העובדה שאומה של 50 מיליון נפש בהרה בבחירות חופ-שיות בהנהגה הדוגלת בעצמאות בנגל-לית והיפרדות מן המערב — נתן למ-אבק בנגלה דש גושפנקה מוסרית חד-משמעית, אף יותר ממאבקה של ביאסרה ז"ל.

נצחון חוסר ההגיון. מדוע, אם כן, לא הכירה ישראל בבנגלה דש?

אין לכך שום נימוק הגיוני, וגם לא נשמע נימוק כזה.

למעשה הכריעו שני גורמים איר-א-ציונליים:

העובדה שברית-המועצות דוגלת בבנ-גלה-דש, יצרה התנגדות אוטומטית ל-מלחמת-השיחרור הבאנגאלית. אם הסוכ-ייטים הם בעד, ישראל צריכה להיות נגד.

כך החליטו רבים, אינסטינקטיבית, ללא מחשבה נוספת.

הגורם השני טמון בייחסה של ארצות-הברית. התומכת באופן חד-משמעי בסא-קיסטאן. באמריקה עצמה יש עוררים רבים על קו זה. המשקף כנראה גישה אישית של הנשיא ניכסון, המתעב את אינדירה גאנדי, והמיודר עם יחיא חאן, הרודן הפאקיסטאני.

אם הגישה האמריקאית אינה ראציו-נלית, הרי ההיגררות הישראלית אחריה היא עוד פחות הגיונית.

תעלומות

מישחק

המתבואים

מייקל דניס רוהן הוא המצית היחיד שנתפס במדינה בשנים האחרונות. זהו ה-אוסטרלי המופרע בעל הרעיונות המ-חיים, שהצית בשעתו את מיסגד אש-אקצה וסיבך את מדינת-ישראל בשערור-ריה בינלאומית.

לרוע המול לא ניתן היה לכלאו מא-המימשל.

חוגים כלכליים המשולבים כליכולם במיש-טר חלוקת-השלל, גם אז היה מצב זה מהווה כתב-ראשום כלפי האופוזיציה. הור-כהה שלא מילאה את תפקידה כראוי.

כימעט והייתי אומר: עד האי-פוזיציה להתפטר יחד עם הממ-י-שה.

כאשר האחריות רובצת על הקואליציה והאופוזיציה כאחת, על שכמו של המימסד כולה, מה נותר? אין לנו זמן, עד שית-גבשו ויתחזקו בארץ כוחות חדשים, שיהיו די חזקים כדי לקבל לידיהם את ניהול המדינה.

לא, פנייתנו היא, ברגע זה, אל הכוחות הטובים והטהורים אשר במפלגות הקיימות, אל המשמרות הצעירות, אל השכבות שאינן אחי-ראיות למצב הקיים.

צריכה לקום בארץ תנועת-יטי-הור גדולה, התקוממות גדולה של כוחות מפלגתיים ועדי-מפלגתיים ובלתי-מפלגתיים, כדי להביא ל-שינוי יסודי של השיטה, לחיסול חלוקת-השלל, למיגור המישטר הפיאודלי, לעיצוב פוסים חדשים של הנחנה וניהול וביקורת.

על מבקר-המדינה

להתכמר!

כן, אדוני היושבי-ראש, יש לומר דבר על הביקורת.

מבקר-המדינה אינו כלי-כול. הוא יכול לפסוח על שערוריה, אף כשכל צמרת המדינה יודעת עליה במשך שנים. מוסד הביקורת, כמו כל מוסד, יכול להיכשל פה ושם.

אבל כאשר מתברר שבמשך שנים ארוכות פשתה השחיתות באין מפריע ברחבי המדינה, שי-מיפעלי-ענק ממלכתיים ופרטיים כביכול מהווים צינורות להעברת רכוש הציבור לכיסים פרטיים ומפלגתיים, שעשרות ומאות אי-

שובינסקי

שום מרכזיים קיבדו הטבות ולא ראו בכך כל פגם — הרי זוהי התמוטטות של מערכות הביקורת.

במשך שנים זוהרת את הכנסת, בדיון על דו"ח מבקר-המדינה, בחזרה מונוטונית.

בפני הפיקציה שמה ביקורת. אמרת ש-בהיעדר קריטריונים אובייקטיביים ברורים לחלוקת הטבות המדינה, בהיעדר עגישה של פקידים שסרחו, בהיעדר פירסום שמור תיהם המפורשים של אנשים ומוסדות וחבר-רות האשמים במעשים פסולים, בהיעדר פירסום ספר-הגישומים השנתי — מוכרחה השחיתות להתפשט כסרטן בגוף המינהל והמימשל.

כל זה התגשם. והנה, במקום להסיק את המסקנה ולהתפטר, קיבד מבקר-המדינה מינוי נוסף לחמש שנים. מסתבר שמבקר-המדינה אין ביקורת, ואין אפילו ביקורת עצמית.